

Πώς θα είναι το αναστημένο σώμα

Ορθοδοξία / Θεολογία

Μητροπολίτης Μεσογαίας & Λαυρεωτικής Νικόλαος Χατζηνικολάου

Λέγει ο Απόστολος Παύλος στους Κολοσσαείς: «όταν ο Χριστός φανερωθή, η ζωή ημών, τότε και υμείς συν ούτω φανερωθήσεσθε εν δόξη». Και στην προς Φιλιππησίους επιστολή τονίζει ότι: «το σώμα της ταπεινώσεως ημών» θα το «μετασχηματίσει» ο Κύριος, ώστε να γίνει «σύμμορφον τω σώματι της δόξης του Θεού». Η εν δόξη φανέρωση του ανθρώπου σημαίνει πρώτον μεταμόρφωση του σώματός του, αλλαγή της μορφής του. Θα αποκτήσει ο κάθε άνθρωπος σώμα «ετέρας μορφής» σαν το αναστημένο σώμα του Χριστού. Αυτή είναι η πρώτη φανέρωση· η ετερότητα της μορφής, η αλλαγή της μορφής και του σώματος του κάθε ανθρώπου.

Το σώμα μας «σπείρεται εν φθορά, εγείρεται εν αφθαρσία· σπείρεται εν ατιμία, εγείρεται εν δόξη· σπείρεται εν ασθενεία, εγείρεται εν δυνάμει· σπείρεται σώμα ψυχικόν, εγείρεται σώμα πνευματικόν. Ἄρα, το αναστημένο σώμα θα είναι άφθαρτο, δοξασμένο, δυνατό και πνευματικό. Παρά ταύτα, θα είναι το «αυτό και ουκ αυτό», και, ενώ θα παρουσιάζει ιδιότητες διαφορετικές, θα διατηρεί γνωρίσματα της έπη της γης παρουσίας του.

Ο Κύριος απέκτησε ένα σώμα μετά την Ανάσταση το οποίο είχε μια ιδιάζουσα λεπτότητα· παρουσιαζόταν ενώπιον των μαθητών Του στο υπερών «των θυρών

κεκλεισμένων» και γινόταν άφαντος, ενώ συνομιλούσε μαζί τους. Μετείχε τροφής «οικονομικώς», ενώ δεν είχε ανάγκη να συντηρηθεί. Το έκανε αυτό ο Κύριος, γιατί είχαν ανάγκη οι απόστολοι να πιστέψουν. Εψηλαφείτο και δεν ήτο απτόμενος. Ενώ προέτρεψε τον απόστολο Θωμά και τους άλλους αποστόλους να τον ψηλαφήσουν, στην αγία Μαρία την Μαγδαληνή είπε «μη μου άπτου». Το αναστημένο σώμα του Χριστού παρουσιάζει ιδιώματα ιδιάζουσας λεπτότητας.

Κατά τον άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη «το σώμα του Χριστού, μετά την ανάστασιν, αν και έγινεν απαθές και άφθαρτον, μ' όλον τούτο δεν ετράπη εις ασωματότητα, ουδέ απέβαλεν όλα τα φυσικά του ιδιώματα, ήτοι το ποσόν, το ποιόν, το είναι εν είδει, το τριχή διαστατόν και το περιγραφτόν εν τόπω και περιοριστόν».

Αυτά τα ιδιώματα θα έχει και το ανθρώπινο σώμα στην βασιλεία του Θεού. Σύμφωνα με τον άγιο Γρηγόριο Παλαμά, «ενώ κατά την παρούσαν κατάστασιν των ανθρώπων η νοερά ψυχή καλύπτεται υπό της παχύτητος της σαρκός, κατά την μέλλουσαν κατάστασιν τα σώματα των αγίων θα εκλεπτυνθούν και θα εκπνευματωθούν κατά τοιούτον τρόπον, ώστε να καταστούν άυλα».

Το αναστημένο σώμα του Κυρίου έχει κι άλλα στοιχεία. Φέρει επάνω Του τα στίγματα του σταυρού, τους τύπους των ήλων και την ουλή από τον λογχισμό. Σχολιάζοντας ο Θεοφύλακτος Βουλγαρίας το «όψονται εις ον εξεκένησαν» λέγει: «ότε γαρ έρχεται κρίναι, τότε όψονται αυτόν εν σώματι κρείττονι και θεοειδεοτέρω και γνωριούσιν οι εκκεντήσαντες και όψονται». Σύμφωνα με το όραμα της Αποκαλύψεως, ο Κύριος εμφανίζεται επί του υπερουρανίου θυσιαστηρίου ως «αρνίον εστηκός ως εσφαγμένον», με τα ίχνη και τα σημάδια της παλαιάς Του σφαγής, τα οποία προβάλλει στον Πατέρα Του, ως παράσημα, όταν ως αρχιερεύς μεσιτεύει υπέρ ημών.

Κατά ανάλογο τρόπο, το αναστημένο ανθρώπινο σώμα στην βασιλεία του Θεού θα έχει ετερότητα κατά την μορφή, θα παρουσιάζει όμως και στοιχεία ομοιότητας με το φυσικό σώμα θα έχει τα αποτυπώματα εξ αυτής της ζωής τα οποία εκφράζουν την χάρι τοθ Θεού και την πίστη του ανθρώπου. Έτσι, ένας μάρτυρας θα διατηρήσει τις ουλές του μαρτυρίου του για να δοξάζουν το όνομα του Τριαδικού Θεού στην βασιλεία των ουρανών, θα υπάρχουν τα στίγματα αυτά της πίστεως, όπως και οι αποτυπώσεις της ασκήσεως των οσίων ασκητών, που αποτελούν άλλη μια έκφραση εξαγιασμού του σώματος.

Κατ' αναλογίαν, σύμφωνα με τον Μέγα Βασίλειο, οι ψυχές των αμαρτωλών θα περιφέρουν στον άδη τα στίγματα των αμαρτιών: «οι τα φαύλα πράξαντες εις ονειδισμόν και αισχύνην αναστήσονται ενορώντες εν αυτοίς το αίσχος και τους

τύπους των ημαρτημένων».

Επί πλέον, τα αναστημένα σώματα θα αποκτήσουν τα ιδιώματα του πρώτου Αδάμ, όπως δημιουργήθηκε και πλάστηκε στον αρχέγονο παράδεισο. Δεν θα έχουν την παχύτητα της πτώσεως, το στοιχείο της κοπώσεως, της πείνας της δίψας, την ανάγκη του ύπνου, ακόμη και το ιδίωμα του φύλου, αλλά θα υπάρχει μία κατάσταση που θα προσιδιάζει περισσότερο με την κατάσταση των αγγέλων, θα υπενθυμίζει την προπρωτική κατάσταση του ανθρώπου και θα αποτελεί την κατάσταση της δόξας του Θεού και του ανθρώπου. Όπως λένε οι Πατέρες και υπαινίσσεται το βιβλίο της Αποκαλύψεως, μόνον τα σημάδια της χάριτος, οι αποδείξεις του μαρτυρίου ή οι επιβεβαιώσεις της αγάπης θα κοσμούν τα αναστημένα σώματά μας.

Η τοποθέτηση αυτή αποτελεί και απάντηση σε όσους σχολαστικά εκφράζουν ενδοιασμούς για το τι θα συμβεί με τα αναστημένα σώματά μας σε περίπτωση δωρεάς οργάνων και μεταμοσχεύσεως. Αν η πράξη αυτή αποτελεί έκφραση αγάπης, ανιδιοτελούς προσφοράς στον αδελφό και αυταπάρνησης, τότε όχι μόνον δεν θα προκαλέσει σύγχυση ανίερης παρέμβασης, αλλά θα είναι αποτυπωμένη αιωνίως στα πνευματικά μας σώματα ως απόδειξη επιστροφής στην κατάσταση του πρώτου Αδάμ. Καθώς βεβαιώνει ο Μέγας Αθανάσιος, «ο αποθανών λελωβημένος, υγίης ανίσταται» στην βασιλεία του Θεού.

Το αναστημένο σώμα θα έχει επίσης οικειότητα με την αιωνιότητα, με την

αφθαρσία και με την αθανασία. Ο καθένας που πέρασε από αυτόν τον κόσμο στην βασιλεία του Θεού θα ζει με πολλή φυσικότητα την κατάργηση του χρόνου και την αιωνιότητα, την κατάργηση της φθοράς και την κατάσταση της αφθαρσίας, την κατάργηση του θανάτου και την κατάσταση της αθανασίας, την ελευθερία από την αμαρτία.

Πρόγευση, απόδειξη και μαρτυρία αυτής της καταστάσεως διακρίνει κανείς στα σώματα των αγίων, όταν απεργάζονται υπερφυσικά θαύματα και σημεία, όταν αναδίδουν μια υπερβατική ευωδία, χωρίς καν να λούζονται, όταν παρουσιάζουν ευρωστία ή και μακροζωία παρά την αυστηρή άσκηση, νηστεία και συχνά κακουχία και ασιτία. Το ίδιο και τα άγια λείψανα- αναδίδουν ζωή όντας νεκρά.

Δείγμα επίσης της καταστάσεως της δόξης των σωμάτων μπορούμε να λάβουμε από περιστατικά αγίων, το σώμα των οποίων παρουσίασε αλλοιώσεις λίγο προ του θανάτου τους. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του πρωτομάρτυρος και αρχιδιακόνου Στεφάνου, όπως αυτό παρουσιάζεται στην περιγραφή του μαρτυρίου του, στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων: «και ατενίσαντες εις αυτόν πάντες οι καθεζόμενοι εν τω συνε-δρίω, είδον το πρόσωπον αυτού ωσει πρόσωπον αγγέλου». Παρόμοιο περιστατικό αναφέρεται στο συναξάριο του οσίου Σισώη, όπως και στην ζωή του Αββά Παμβώ. Εκτενής αναφορά γίνεται για την λαμπρότητα, ωραιότητα και ιερότητα του σκηνώματος της Υπεραγίας Θεοτόκου από τους λόγους των Πατέρων στην Κοίμηση της Θεοτόκου και τα σχετικά υμνολογικά κείμενα.

Επίσης, κατ' αναλογία προς το σώμα του Κυρίου, του «οποίου η σάρξ διαφθοράν ουκ είδε» και αναλήφθηκε στους ουραμούς, στην εκκλησιαστική παράδοση και αγιογραφική ιστορία αναφέρονται περιπτώσεις δικαίων και αγίων τα σώματα των οποίων μετέστησαν, δεν γεύθηκαν την φθορά (π.χ. ο Ενώχ, ο Ηλίας, η Θεοτόκος, ο άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος). Σε ορισμένες δε περιπτώσεις και εν ζωή, κατά το πρότυπο του Κυρίου, υπερβαίνουν τους φυσικούς νόμους και λειτουργούν στους νόμους της χάριτος (ο Πέτρος βαδίζει επί των κυμάτων, οι απόστολοι διενεργούν θαύματα, τα σώματα αγίων ευωδιάζουν εν όσω ακόμη ζουν κ.λπ.).

Η Εκκλησία τιμά τα σώματα και εν ζωή και μετά τον θάνατο. Ο πνευματικός πλούτος και θησαυρός της διαφυλάσσεται στα ιερά θυσιαστήρια, τις λειψανοθήκες και τα οστεοφυλάκια. Στα πρώτα επιτελείται το μυστήριο -μας προκύπτει ο Θεός-, από τα δεύτερα προχέεται η χάρις των αγίων -αναδύεται η Εκκλησία- και τα τρίτα αποτελούν το πανεπιστήμιο της εν Χριστώ φιλοσοφίας, το εργαστήριο της μνήμης του θανάτου -αφυπνίζεται το πρόσωπό μας. Και τα τρία περιέχουν λείψανα. Και τα τρία υφίστανται στην πνευματική παράδοση και ζωή της Εκκλησίας μας για να υπενθυμίζουν την ύπαρξη, την ζωντάνια, την ετερότητα των αναστημένων

σωμάτων και την ιδιαίτερη σχέση τους με την ψυχή, αφού τα μέλη των κεκοιμημένων αναμένουν την κατά το όραμα του προφήτου Ιεζεκιήλ ανάστασή τους, τα δε των αγίων αποδεικνύουν την ζωή τους με την χάρι που προχέουν.

(Νικολάου, Μητροπ. Μεσογαίας και Λαυρεωτικής, «Αλλήλων μέλη», Κέντρο Βιοϊατρικής Ηθικής και Δεοντολογίας, σ. 164-170)

<http://bit.ly/2IGy2nw>